

ΝΕΥΡΟ ΛΟΓΙΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Αθήνα
2002

Κάθε γνήσιο αντίτυπο έχει την υπογραφή του συγγραφέα

Η Τρίτη Έκδοσις έγινε από τις Γραφικές Τέχνες Χ. & Σ. Ζαχαροπούλου - Δ.
Σιταράς Ο.Ε., τηλ.: 48.28.351. Για λογαριασμό του Συγγραφέα.

626.8
ΠΑΤ

Δ Ω Ρ Ε Δ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Αρ. ΕΙΣ. 83553

ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ

ΤΡΙΤΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΑΘΗΝΑ
2002

Στον καθηγητή μου της
Νευρολογίας G. Wolf

Στους σπουδαστές μου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	11
ΤΟ ΝΕΥΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	13
Α. Εγκεφαλονωτιαίο Σύστημα	13
Β. Φυτικό Νευρικό Σύστημα	14
ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ	17
Τελικός Εγκέφαλος	17
Ρινικός Εγκέφαλος ή Παλαιοχιτώνιο	22
Σύνδεσμοι των Ημισφαιρίων.....	24
Διάμεσος Εγκέφαλος.....	28
Μέσος Εγκέφαλος	29
Οπίσθιος Εγκέφαλος	29
Εσχατος Εγκέφαλος.....	30
Νωτιαίος Μυελός	32
Μήνιγγες του Εγκεφάλου και του Νωτιαίου Μυελού	34
ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	37
Οδοί Αισθητικότητας.....	38
Κλινική Εξέταση της Αισθητικότητας	40
Αισθητικά Σύνδρομα	42
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	49
Πυραμιδικό Σύστημα — Εκούσια Κινητικότητα.....	49
Βλάβες του Πυραμιδικού Συστήματος.....	52
Εξωπυραμιδικό Σύστημα — Αυτοματική ή Αυτοματοποιημένη Κινητικότητα.....	56
Συνεργητική Κινητικότητα	60
Κλινική Εξέταση της Κινητικότητας.....	62
Παθολογικές Καταστάσεις που Συνοδεύονται από Ελάττωση ή Κατάργηση των Τενόντιων Αντανακλαστικών	73
Μυϊκός Τόνος	74
Δικτυωτός Σχηματισμός	78
ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΣΕ ΒΛΑΒΕΣ ΤΩΝ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΩΝ ΣΥΖΥΓΙΩΝ.....	80
1η Εγκεφαλική Συζυγία — Οσφρητικό Νεύρο (I)	80
2η Εγκεφαλική Συζυγία — Οπτικό Νεύρο (II)	81

3η Εγκεφαλική Συζυγία — Κοινό Κινητικό Νεύρο (III).....	86
4η Εγκεφαλική Συζυγία — Τροχιλιακό Νεύρο (IV).....	87
5η Εγκεφαλική Συζυγία — Τρίδυμο Νεύρο (V).....	87
6η Εγκεφαλική Συζυγία — Απαγωγό Νεύρο.....	89
7η Εγκεφαλική Συζυγία — Προσωπικό Νεύρο.....	90
8η Εγκεφαλική Συζυγία — Ακουστικό Νεύρο (VIII).....	92
9η Εγκεφαλική Συζυγία — Γλωσσοφαρυγγικό Νεύρο (IX).....	95
10η Εγκεφαλική Συζυγία — Πνευμονογαστρικό Νεύρο.....	96
11η Εγκεφαλική Συζυγία — Παραπληρωματικό Νεύρο (XI).....	98
12η Εγκεφαλική Συζυγία — Υπογλώσσιο Νεύρο (XII).....	99
ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ.....	99
Αφασικές Διαταραχές.....	99
Απραξίες.....	104
Αγνωσίες.....	105
ΚΡΑΝΙΟΕΓΚΕΦΑΛΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ.....	108
Αναμνηστικό και Κλινικά Ευρήματα Κρανιοεγκεφαλικών Κακώσεων.....	108
Ανατομικές Βλάβες επί Κρανιοεγκεφαλικών Κακώσεων.....	109
Κλινική Εικόνα επί Κρανιοεγκεφαλικών Κακώσεων.....	110
Αξιολόγηση των Συνειδησιακών Διαταραχών.....	112
Μετατραυματικές Επιπλοκές.....	113
ΕΠΙΛΗΨΙΕΣ.....	117
Αιτιολογία της Επιληψίας.....	117
Ταξινόμηση των Επιληψιών.....	119
ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ ΑΓΓΕΙΑΚΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ.....	128
Οξέα Αγγειακά Επεισόδια.....	131
Ιδιαίτερη Συμπτωματολογία των Ισχαιμικών Επεισοδίων Ανάλογα με την Προσβεβλημένη Αρτηρία.....	134
Σύνδρομα από Εγκεφαλική Μαλάκυνση στα Διάφορα Επίπεδα του Εγκεφαλικού Στελέχους.....	137
ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΕΣ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΕΣ.....	138
Ιδιαίτερη Συμπτωματολογία Τοπικών Αιμορραγιών του Εγκεφάλου.....	140
Το Εγκεφαλικό Οίδημα.....	141
ΕΝΔΟΚΡΑΝΙΑΚΟΙ ΟΓΚΟΙ.....	142
Α. Γενική Συμπτωματολογία.....	142
Β. Ειδική Συμπτωματολογία.....	142
Διαίρεση των Όγκων.....	144
Όγκοι και άλλες Χωροκατακτητικές Επεξεργασίες στο Νωτιαίο Μυελό.....	147

ΠΛΕΓΜΑΤΑ — ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΑ ΝΕΥΡΑ	148
Βραχιόνιο Πλέγμα	148
Οσφυϊκό Πλέγμα	153
Παθήσεις των Μυών — Μυοπάθειες	159
Μυϊτίδες	164
ΛΟΙΜΩΔΕΙΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Κ.Ν.Σ.	168
Εγκεφαλίτιδες — Μηνιγγίτιδες	168
Σύφιλη του Νευρικού Συστήματος	171
Απομυελινωτικές Φλεγμονώδεις Παθήσεις του Κ.Ν.Σ.	174
Εκφυλιστικές Παθήσεις του Ν.Σ. με Κληρονομικό Χαρακτήρα	176
Ομάδα Εκφυλιστικών Παθήσεων με Εκλεκτική Εντόπιση επί του Περιφερικού Κινητικού Νευρώνα	178
Ομάδα Εκφυλιστικών Παθήσεων με Επικρατούσα Εκλεκτική Εντόπιση επί του Περιφερικού Κινητικού και Περιφερικού Αισθητικού Νευρώνα	179
Εκφύλιση Επικρατούσα Εκλεκτικά επί του Κεντρικού Κινητικού Νευρώνα	180
Εκφύλιση Επικρατούσα Εκλεκτικά επί του Κεντρικού και του Περιφερικού Κινητικού Νευρώνα	181
Εκφύλιση Επικρατούσα Εκλεκτικά επί των Προσαγωγών Νωτιο-Παρεγκεφαλιδικών Συστημάτων	182
Εκφύλιση Επικρατούσα Εκλεκτικά επί των Παρεγκεφαλιδικών Συστημάτων	183
Εκφύλιση Επικρατούσα Εκλεκτικά επί του Ραβδωτού Συστήματος.	184
Εκφύλιση Επικρατούσα Εκλεκτικά επί της Μέλαινας Ουσίας	185
Εγκεφαλο-Ατροφικά Σύνδρομα — Προγεροντικές και Γεροντικές Άνοιες (Οργανικά Ψυχοσύνδρομα)	186
Διαταραχές του Μεταβολισμού με Συμπτώματα από το ΚΝΣ.	189
Παθήσεις από Μεταβολικές Διαταραχές των Λιποειδών	189
Παθήσεις από Μεταβολικές Διαταραχές του Χαλκού	190
Πορφυρίες	191
Διαταραχές του Μεταβολισμού των Ηλεκτρολυτών με Συμπτώματα από το ΚΝΣ	192
Ενδοκρινικές Διαταραχές με Συμπτωματολογία από το ΚΝΣ	192

ΠΑΡΑΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	193
Οσφουονωτιαία Παρακέντηση	193
Ακτινογραφία Κρανίου	194
Ακτινογραφία Σπονδυλικής Στήλης	194
Το Μυελογράφημα	194
Αρτηριογραφία του Εγκεφάλου	195
Σπινθηρογράφημα του Εγκεφάλου	195
Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα	195
Ηλεκτρονευρομυογράφημα	197
Προκλητά Δυναμικά	200
Αναίμακτες Μέθοδοι Μελέτης των Εγκεφαλικών Αγγείων	202
Ηλεκτρονική Αξονική Τομογραφία	203
Πυρηνικός Μαγνητικός Συντονισμός ή Μαγνητική Τομογραφία του Εγκεφάλου	204
Ταξινόμηση των Συχνότερων Μορφών Επιληψίας	207
Διαφορική Διάγνωση	209
Διαφορική Διάγνωση Νευρολογικών Διαταραχών Αιφνίδια Εμφανιζόμενες Παραλύσεις Μυών	211

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το βιβλίο αυτό γράφτηκε με στόχο την παράθεση των βασικών γνώσεων νευρολογίας, που είναι απαραίτητες για την κατανόηση, τη λειτουργία και τις διαταραχές του Νευρικού συστήματος.

Η πενταετής εκπαιδευτική εμπειρία μου σε τμήματα υγείας των ΤΕΙ Αθηνών με οδήγησε στην αξιολόγηση και ταξινόμηση των στοιχείων που αναπτύσσονται στην ύλη του βιβλίου αυτού.

Πιστεύω ότι τόσο οι σπουδατές των ΤΕΙ, όσο και οι φοιτητές της ιατρικής αλλά και ο γενικός ιατρός θα βρει στην προσπάθειά μου αυτή ένα χρήσιμο βοήθημα στον εμπλουτισμό των γνώσεών του.

Οι προσθήκες σε ύλη και λοιπές διαφορές της νέας έκδοσης του βιβλίου οφείλονται στον συνάδελφο νευρολόγο Γιώργο Καπαρό, τον οποίο και ευχαριστώ.

Ευαγ. Παπαγεωργίου

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ: Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1949. Απόφοιτος του Δ΄ Γυμνασίου Αρρένων Αθηνών, σπούδασε Ιατρική στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας. Το 1975 ξεκίνησε μεταπτυχιακές σπουδές στη Δ. Γερμανία δίπλα στον καθηγητή G. Wolf. Ειδικεύτηκε στη Νευρολογία και την Ψυχιατρική. Παράλληλα αποκτήσε τον επιπρόσθετο τίτλο της Ψυχοθεραπείας και έγινε τακτικό μέλος της Γερμανικής Ψυχοθεραπευτικής Εταιρείας (DÄGVP). Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου του Saarland με διατριβή σχετικά με τη θεωρία αποκατάστασης ψυχικά αρρώστων. Τα τελευταία χρόνια της παραμονής του στη Δ. Γερμανία διετέλεσε διεθνών ιατρός (Chefsprecheraerztel) Οψευαζτι του Κέντρου Κοινωνικής Ψυχιατρικής του Saarbruecken με ιδιαίτερη εστίαση στο τμήμα εξαρτημένων ασθενών του Κέντρου μέλος της Εταιρείας Αποκατάστασης Ψυχικών Αρρώστων (Rehabilitations Hilfe Saar) και διδάσκων στο Ψυχοθεραπευτικό Ινστιτούτο του Saarbruecken (Sozialpsychiatrisches Institut Saar). Από το 1985 διδάσκει στα ΤΕΙ Αθήνας. Μιαξο άλλων έχει γραψει και το βιβλίο «Εξαρτήσεις στη Ζωή μας», μια εισαγωγή στη θεωρία, παθογένεση και θεραπευτικές δυνατότητες της εξαρτημένης συμπεριφοράς. Μέλος της Ιατρικής Εταιρείας Ψυχοθεραπείας και Ψυχανάλυσης του Saarland.